

Rīgas detektīvs

7. notikums
**PRIEKŠNIEKU
NEDIENAS**

8. notikums
**SPRĀGSTOŠĀ
VĒSTULE** jeb kā sadaļīt mīto
vīrieti

4

Daina Nītiņa, Vineta Vaivade

Rīgas detektīvs

4

Izdevums tapis ar Eiropas Savienības, Dānijas, Kanādas, Nīderlandes,
Norvēģijas, Somijas, Zviedrijas un UNDP finansiālu atbalstu.

UDK 811.174(075)

Ni 924

RĪGAS DETEKTĪVS

Autores: *Daina Nitīņa, Vineta Vaivade*

Mākslinieks: *Modris Adumāns*

Redaktore: *Ilva Ieviņa*

Tehniskā redaktore: *Ilga Āķe*

Projekta vadītāja: *Brigita Šiliņa*

Šie materiāli top sadarbībā
ar LATVIJAS RADIO un
Eiropas Padomes finansējumu

© 2002, LVAVP

Salikums SIA «Vārds»,
Iesprietas a/s «Poligrāfists»,
K. Valdemāra ielā 6, Rīgā, LV 1010.

ISBN 9984-9344-7-0 (komplekts)

Saturs

7. notikums

Priekšnieku nedienas 5

8. notikums

Sprāgstošā vēstule

jeb

kā sadalīt mīloto vīrieti 19

7. notikums

Priekšnieku nedienas

Kāds zvana uz policijas pārvaldi un pieprasā atbrīvot aizturēto Andreju Kaleju. Tieki izteikti draudi uzspridzināt policijas priekšnieka automašīnu. Neviens nezina, kur ir priekšnieks.

Izrādās, ka Andrejs Kalējs nav vainīgs. Uz policijas pārvaldi zvanījis Edvīns Zaļkalns. Viņa nolūks bija šantažēt policijas priekšnieku, kuram ir slepenas darišanas.

1. daļa

*Telefona skaļrunī skan pārveidota balss:
“Vai policijas pārvalde?”*

MEŽAGAILIS Jā! Detektīvs Mežagailis klausās!
BALSS Jums tūlīt jāatbrīvo aizturētais Kalējs! ... Andrejs Kalējs.
MEŽAGAILIS Kas zva...
BALSS Atbrīvojiet Kalēju! Citādi jūsu priekšnieka auto uzies gaisā.
MEŽAGAILIS Mums jārunā... mums vajag vienoties...
BALSS Es kontrolēju tālvadības spridzekli. Tātad rīkojieties, Mežagaila kungs, domājet! Es drīz piezvanišu...
MEŽAGAILIS Nolādēts!... Kur pašreiz ir mūsu priekšnieks? Kur atrodas viņa mašīna?
ILZE Tūliņ, Jāni, uzzināsim!
JURIS Godājamie radioklausītāji, jūs jau dzirdat, kā mums te iet...
LIDIJA Jā, viiss notiek... Mums pat nebija laika ar jums, dārgie radioklausītāji, sasveicināties.
MEŽAGAILIS Velns ar ārā! Neviens nezina, kur ir priekšnieks!
ILZE Rācija neatbild vai vispār nedarbojas.
MEŽAGAILIS Mobilais laikam atslēgts... Tā, priekšnieks nav atrodams!
JURIS Ko tagad darīsit?
MEŽAGAILIS Jārīkojas! Ilze, atvediet Kalēju!
LIDIJA Kas ir šīs Kalējs?
MEŽAGAILIS Viņš atrodas apcietinājumā. Notiek iepriekšējā izmeklēšana.
JURIS Kāpēc viņu aizturēja?
MEŽAGAILIS Varbūt dzirdējāt?... Tika aplaupīta degvielas uzpildes stacija.
LIDIJA Jā, es lasīju. Taču man liekas, nozagtā nauda vēl nav atrasta?
JURIS Nav arī informācijas, ka noziedznieki aizturēti... Varbūt policija nav ziņojusi par to?
MEŽAGAILIS Nu, nav jau vēl nekas atklāts... Ir tikai aizdomas.
JURIS Tātad Kalējs ir aizturēts uz aizdomu pamata.
MEŽAGAILIS Tā ir, viņš ir aizdomās turētais.

	<i>Klaudz durvis, tiek ievests aizturētais Andrejs Kalējs.</i>
MEŽAGAILIS	Nu lūk, Kalēj, jūs te visu noliedzat, bet jūsu līdzzinātāji mums draud ar spridzekli.
KALĒJS	Kāds spridzeklis? Kādi līdzzinātāji? Nepiesieniet nu man visas savas neatklātās lietas!
MEŽAGAILIS	Labāk klusē, Kalēj, nepalaид muti!
ILZE	Jāni, tikai mieru! Starp citu, mēs esam radio...
MEŽAGAILIS	Nu un tad! Arī radio jājūt īstā dzīve, jādzird reāla valoda.
KALĒJS	Kāpēc mani tur ieslodzījumā? Benzīna stacijas apzagšanas naktī nemaz nebiju Rīgā. Man ir alibi.
LIDIJA	Ja jau viņam ir alibi...
ILZE	Alibi ir jāpārbauda.
KALĒJS	Iespundē cilvēku cietumā tikai uz aizdomu pamata. Par veciem grēkiem...
JURIS	Kas tie par veciem grēkiem?
MEŽAGAILIS	“Nevainīgais” Kalēja kungs ir jau sodīts par ielaušanās mēģinājumu veikalā.
KALĒJS	Vai tad tās pusaudžu muļķības... nu, jaunības klūdas man visu mūžu pieminēs?
ILZE	Pusaudžu? Jums toreiz, Andrej Kalēj, bija jau astoņpadsmit gadu.
KALĒJS	Astoņpadsmit man palika ieslodzījumā...
MEŽAGAILIS	Nu, pietiek! Jūs acīmredzot zināt, kur ir nolaupītā nauda.
KALĒJS	Man nav nekādas naudas. Kas zvanīja?... Es neko nezinu par zvanīšanu!
MEŽAGAILIS	Nu, nu, tā nu jūs nezināt, kas zvanīja. Nosauciet uzvārdu!
KALĒJS	Kādu uzvārdu?
ILZE	Jums pašam, Kalēj, būs labāk, ja atklāti visu pateiksit. Kas ir tas cilvēks, kurš tikko zvanīja policijai?
KALĒJS	Man atliek tikai minēt. Dievs ir mans liecinieks — es to nezinu.
MEŽAGAILIS	Nekas, Kalēj, mums ir jūsu paziņu adreses. Mēs zinām visas jūsu noziedzīgo “draugu” dzīvesvietas.
KALĒJS	Kāpēc tad jautājat man, ja paši zināt?
LIDIJA	Interesanti, kas zināja par Kalēja aizturēšanu?
JURIS	Pareizi! Man liekas, radioklausītāji, ir jāmeklē tādi cilvēki, kuri ieinteresēti Kalēja atbrīvošanā.
MEŽAGAILIS	Kalējs tika apcietināts ne tikai veco grēku dēļ.
ILZE	Jā, viņš tika aizturēts ne tikai uz aizdomu pamata par vecajiem grēkiem.
LIDIJA	Kāds tad bija cits iemesls?

JURIS	Varbūt pareizāk — kāds bija īstais iemesls?
MEŽAGAILIS	Notikuma vietā tika atrasta Kalēja vizītkarte.
KALĒJS	Tad nu gan es esmu ļoti interesants noziedznieks: aplaupu benzīna tanku un atstāju vizītkarti.
MEŽAGAILIS	Jums vajag bēdāties, nevis smieties — jums kartīte nejauši izkrita.
KALĒJS	Bet varbūt policisti paši to tur nolika.
ILZE	Kalēj, neklūstiet bezkaunīgs!
LIDIJA	Vispār divaini. Vai gan noziedznieks nēm līdzi uz nozieguma vietu kādus dokumentus vai vizītkarti?!
JURIS	Jā, to tur varēja kāds nolikt vai nomest... Protams, ne jau policisti.
KALĒJS	Pareizi! Es taču neesmu muļķis — pats atstāt nozieguma vietā savu vizītkarti!
ILZE	Gan jau viss atklāsies. <i>Atskan aparātūras signāls, un atkal klūst dzirdama pārveidotā balss.</i>
BALSS	Nu, Mežagaiļa kungs, laiks laist Kalēju valā. Lai viņš pēc pusstundas ir 71. pasta nodalā! Viens. Bez jūsu pavadītājiem!
MEŽAGAILIS	Kur ir policijas priekš...
BALSS	Priekšnieks pagaidām dzīvs.

Lidija un Juris turpina sarunu studijā.

JURIS	Ai, grūta diena!
LIDIJA	Jā... mūsu radioklausītāji zvana — viņi nav sapratuši dažas lietas raidījumā. Piemēram: auto uzzies gaisā... Ko tas nozīmē?
JURIS	Ja ir nolikts spridzeklis, automašīna var uzsprāgt, uziet gaisā — взлететь на воздух.
LIDIJA	Var būt tālvadibas spridzeklis, vai ne?
JURIS	Jā. Tas ir spridzeklis, spridzināma iekārta, kuru vada no attāluma.
LIDIJA	Brr! Bail pat iedomāties... Var uziet gaisā priekšnieks ar visu savu džipu.
JURIS	Vārdu "uziet" lieto arī pavism citās, mierīgās situācijās.
LIDIJA	Jā, atcerēsimies: uziet vai uzkāpt pa kāpnēm.
JURIS	Pa kāpnēm augšā var arī uzskriet.

LIDIJA To parasti dara Mežagailis. Viņš vienmēr steidzas.
JURIS Nu jā... Mežagailis ir detektīvs. Viņš izmeklē lietas.
LIDIJA Izmeklē — izmeklētājs. Izmeklēt kriminālietu. Izmeklēt zādzību.
JURIS Pašu procesu sauc par izmeklēšanu. Izmeklētājs veic iepriekšējo izmeklēšanu.
LIDIJA Iepriekšējā izmeklēšana, tā ir izmeklēšana līdz tiesai.
JURIS Vēl var būt tiesas izmeklēšana, papildu izmeklēšana.
LIDIJA Šīs grūtās lietas izmeklēšanu veic Mežagailis.
JURIS Lida, man liekas, var teikt, ka Mežagailis vada izmeklēšanu.
LIDIJA Protams, es tev piekrītu. Bet paklau, atceries! Arī ārsts var izmeklēt.
JURIS Detektīvs izmeklē dažādas lietas, atklāj noziegumus. Bet ārsts...
LIDIJA Ārsts izmeklē slimniekus, atklāj slimības. Tas ir citādi.
JURIS Izmeklēt, aizturēt — aizturēt zagli, aizturēt noziedznieku.
LIDIJA Kalējs tika aizturēts uz aizdomu pamata.
JURIS Jā, viņu tur aizdomās par degvielas uzpildes stacijas aplaupišanu.
LIDIJA Aizturēt — atbrīvot. Atbrīvot no apcietinājuma.
JURIS Kā tu domā, Lida, kas izplānoja Kalēja atbrīvošanu?
LIDIJA To mēs drīz uzzināsim! Uz sadzirdēšanos, mūsu radio-klausītāji!
JURIS Visu labu!

2. daļa

MEŽAGAILIS Šodien saņēmām ciet degvielas uzpildes stacijas aplauptājus!
JURIS Bet Kalējs? Kas ir ar viņu?
MEŽAGAILIS Kalējs šoreiz nav vainīgs.
LIDIJA Patiešām! Bet nozieguma vietā taču atrada Kalēja vizītkarti?
JURIS Jā... kas ir ar vizītkarti?
LIDIJA Vai tā bija pazaudēta, vai degvielas uzpildes stacijā speciāli nolikta?

ILZE	Ļoti iespējams, kartīte bija speciāli nomesta. Lai novērstu aizdomas uz Kalēju.
JURIS	Tad jau Kalējs šoreiz nav vainīgs, un viņu tik un tā atbrīvotu.
MEŽAGAILIS	Protams.
LIDIJA	Iznāk, ka zvanīšana un draudēšana policijas pārvaldes priekšniekam vispār bija lieka.
ILZE	Tā iznāk.
JURIS	Mūsu klausītāji, jūs jau saprotat, ka atrodamies policijas pārvaldē.
LIDIJA	Izmeklēšana turpinās.
MEŽAGAILIS	Jā, viss vēl priekšā. Ievediet Edvīnu Zaļkalnu!
JURIS	Zaļkalns?! Kas tas tāds?
ILZE	Tas ir vīrietis, kurš mums zvanīja. Viņš draudēja, ka uzspridzinās džipu, priekšnieka mašīnu. <i>Pārvaldes darbinieki ieved Edvīnu Zaļkalnu.</i>
ZAĻKALNS	Labdien! Ā... laikam prese. ļoti labi!
MEŽAGAILIS	Ak tad ļoti labi! Tomēr, cienītais kungs, vai te ir prese, vai te ir vai nav radio — jums no tā nav nekāda labuma.
ZAĻKALNS	Nedomāju vis. Žurnālisti palīdzēs noskaidrot patiesību.
LIDIJA	Kādu patiesību?
ZAĻKALNS	Es atbrīvoju nevainīgu cilvēku.
JURIS	Vai tad tas ir jūsu uzdevums? Vai jūs esat izmeklētājs vai tiesnesis?
ZAĻKALNS	Nu, neesmu... bet nevar taču pieļaut, ka cieš godīgi cilvēki. Policija neko nedara...
MEŽAGAILIS	Ak, mēs neko nedarām... Bet jūs taču mēs aizturējām!
ILZE	Zaļkaln, es ļoti ceru, ka neesat nekāds noziedznieks un spridzekļu speciālists. Jūs taču esat restaurators.
LIDIJA	Restaurators? Liekas, tas ir ļoti interesants darbs.
MEŽAGAILIS	Jā, Zaļkaln, vajadzēja strādāt savu darbu un nejaukties citu lietās. Kāpēc vajag bāzt degunu citu darīšanās?
ZAĻKALNS	Es gribēju palīdzēt savai māsai Inesei.
LIDIJA	Palīdzēt māsai? Kā var palīdzēt māsai ar draudiem policijai?
ZAĻKALNS	Inese mīl Kalēju un uzticas viņam. Andrejs teica, ka visus sakarus ar noziedzīgo pasauli viņš ir sarāvis.
JURIS	Tad jau viss kārtībā. Kur te problēma?
ZAĻKALNS	Kā — kur? Andreju taču uz aizdomu pamata aizturēja! Ja Inese uzzinātu, ka Andrejs atkal cietumā, tas viņu salauztu.

MEŽAGAILIS	Ak kungs! Ko tik visu neizdomā! Kādi tik brīnumi nav jādzird!
ZĀLKALNS	Mežagaiļa kungs, jūs esat tāds kā dzelzsbetons... Jūs nesaprošat, ka cilvēks var būt slims. Inesei... ir nestabila nervu sistēma.
MEŽAGAILIS	Lūk, kas... Acīmredzot arī jūs esat nervu slimnieks.
ZĀLKALNS	Neceriet! Es neesmu traks. Es vienkārši rūpējos par savu māsu. Bez tam biju pārliecināts, ka Andrejs nav vainigs.
JURIS	Ja ticējāt, ka Kalējs nav vainigs, vajadzēja vienkārši pagaidīt.
LIDIJA	Pareizi. Viss noskaidrotos, un Kalēju atbrīvotu.
ILZE	Un jums, Zaļkaln, nebūtu nekādu nepatikšanu ar policiju.
ZĀLKALNS	Ilgāk gaidīt nevarēja. Andrejs jau divas dienas nenāca un nezvanīja. Inese kļuva nelaimīga, nervoza.
ILZE IRBĪTE	Jums tomēr, Zaļkaln, vajadzēja izrunāties ar māsu.
MEŽAGAILIS	Kā tad — vajadzēja izrunāties. Nevis domāt par spridzināšanu.
ZĀLKALNS	Kā varēja zināt, ka tos zagļus vispār noķers?
JURIS	Policija taču strādā, un daudzi noziegumi tiek atklāti.
ZĀLKALNS	Andreju tomēr vēl ilgi vareja turēt ieslodzījumā. Tie neliši taču degvielas stacijā atstāja viņa vizītkarti.
LIDIJA	Kā viņi tika pie Kalēja vizītkartes? Laikam ir pazīstami.
ZĀLKALNS	Diemžēl. Sliktie jaunības laika draugi.
MEŽAGAILIS	Nu, nu... Jūs visi dzirdat, kā tas ir.
JURIS	Kāpēc jums, Zaļkaln, ienāca prātā draudēt tieši policijas priekšniekam?
MEŽAGAILIS	Juri, par to nevajag jautāt!... Tas neattiecas uz lietu.
ZĀLKALNS	Attiecas gan. Es jau sen vēroju policijas priekšnieka auto... Redzēju, kā tas piebrauc un dažas stundas stāv pie tās mājas. Es turpat netālu dzīvoju.
LIDIJA	Kas tā par māju? Kāda iestāde?
ILZE	Zaļkaln, par to labāk nerunāsim!...
ZĀLKALNS	Kāpēc ne? To nu jūs laikam gribētu gan. Visu noklusēt.
JURIS	No-klu-sēt?! Ko noklusēt?
ZĀLKALNS	Priekšnieka neglītumus, protams. Slepēnās tikšanās, randinjus...
MEŽAGAILIS	Nu, pietiek! Šeit ir radio, un šādas runas jāpārtrauc.
LIDIJA	Patiēšām... vai ir vērts tālāk runāt?
ILZE	Mūsu priekšnieks ir jauks cilvēks. Ir jāievēro ētika.
ZĀLKALNS	Kā tad — ētika, jauks cilvēks!... Bet kāpēc viņš nedomā par savu ģimeni, braukā pie milākās?

JURIS Un jūs to nolēmāt izmantot, lai atbrīvotu savas māsas draugu?

ZĀLKALNS Kāpēc ne? Es skatos: viņam prieki, bet manai Inesei bēdas. Vai tas ir taisnīgi?

MEŽAGAILIS Jums būs jāatbild, Edvīn Zaļkalns! Jūs terorizējat policiju!

ZĀLKALNS Pagaidiet, pagaidiet!... Man ir video, man ir fotogrāfijas.

ILZE Tātad, Zaļkalna kungs, jūs tagad ļeraties pie šantāžas?

ZĀLKALNS Un man draud, vai tā nav šantāža? Es zinu, kur atrodas "Vakara Ziņas"!

.....

LIDIJA Jā... Šodien saruna nebija patīkama.

JURIS Šim sižetam man gribētos dot šādu nosaukumu: "Priekšnieku nedienas."

LIDIJA Nedienas — tās ir grūtības, nepatikšanas, arī nelaime.

JURIS Dzīves nedienas — жизненные неприятности.

LIDIJA Taču par laimi dzīvē ir daudz kas patīkams. Piemēram, var saņemt vēstuli, kādu jauku dāvanu no miljiem cilvēkiem...

JURIS Jā, tā ir pavisam cita lieta. Man ļoti patīk saņemt dāvanas. Un kam gan nepatīk saņemt vēstules?

LIDIJA Tomēr var saņemt arī ko sliktu — diemžēl var saņemt rājienu vai pat sodu.

JURIS Un var kādu saņemt ciet.

LIDIJA Var saņemt ciet kādu noziedznieku.

JURIS Tas nozīmē: aizturēt vai arestēt noziedznieku.

LIDIJA Saņemt ciet un likt cietumā.

JURIS Cietums — ciet... logi un durvis ir ciet.

LIDIJA Var teikt: pasts jau ciet. Tātad darbs beidzies, un pasts ir jau slēgts.

JURIS Ir daudz dažādu teikumu ar ciet. Piemēram, man nāk miegs — acis veras ciet.

LIDIJA Taisit muti ciet.

JURIS Mute ciet... tas var nozīmēt arī to, ka nav ko teikt, nav ko atbildēt.

LIDIJA Mūsu radioklausītāji, jūs droši vien zināt, ka var atbildēt uz jautājumu.

JURIS Var atbildēt uz vēstulēm.

LIDIJA Un var atbildēt tiesas priekšā. Atbildēt par savu rīcību.

JURIS	Mežagailis teica, ka Zaļkalnam būs jāatbild.
LIDIJA	Jā, cilvēkam ir jābūt atbildīgam — par sevi, par savu ģimeni. Katram ir jāatbild par savu rīcību.
JURIS	Reizēm liek atbildēt... nu, sauc pie atbildības nevainīgu cilvēku.
LIDIJA	Diemžēl reizēm cieš godīgi cilvēki.
JURIS	Ciest... nākas ciest — приходится терпеть, страдать. Ko cilvēkam reizēm nākas ciest?
LIDIJA	Reizēm dzīvē nākas ciest neveiksmi, netaisnību.
JURIS	Ciest nelaimes gadījumā, ciest stipras sāpes.
LIDIJA	Un šantāža?
JURIS	Jā... Arvien biežāk pretinieki sāk izmantot dažādus kompromitējošus materiālus.
LIDIJA	Ak, šie kompromati...
JURIS	Atcerēsimies, kurš bija tas, kurš mūsu detektīvā kērās pie šantāžas.
LIDIJA	Kērās?... Nu jā, var teikt: kerties pie darba.
JURIS	“Kerties” šajā gadījumā nozīmē “прибегнуть”: kerties pie viltības, pie šantāžas.
LIDIJA	Tātad — kurš tas bija, kurš kērās pie šantāžas?
JURIS	Pie šantāžas kērās Zalkalns.
LIDIJA	Ko viņš darīja? Kādus faktus Zalkalns gribēja izmantot šantāžai?
JURIS	Jā, ko darīja Zalkalns?
LIDIJA	Viņš novēroja policijas pārvaldes priekšnieku. Zalkalns fotografēja, uzņēma arī ar videokameru to, kā priekšnieks ieradās ciemos pie savas draudzenes.
JURIS	Slepenas tikšanās, mīlas randini — “рандеву” — tie prezidentiem un citiem priekšniekiem ir bīstami.
LIDIJA	Nu re, arī priekšniekiem ne viss izdodas, ne viss iznāk.
JURIS	Katram cilvēkam ir savas veiksmes un neveiksmes.
LIDIJA	Dārgie radioklausītāji, būsim optimisti!
JURIS	Mēs novēlam jums daudz veiksmes!
LIDIJA	Lai jums viss labi izdodas!

3. daļa

JURIS	Pie mums studijā šodien viesojas detektīvs Jānis Mežagailis.
MEŽAGAILIS	Labrīt, godājamie radioklausītāji!

LIDIJA	Jā, jā, mūsu klausītāji, jūs nepārklausījāties! Mežagaiļa kungs pašreiz nav darbā. Viņš ir mūsu viesis.
JURIS	Tātad, Jāni, ciemojies... jūties brīvi! Tu esi mūsu ciemiņš, mūsu viesis.
LIDIJA	Reizēm gan arī ciemiņus liek pie darba... Mežagaiļa kungs, varbūt jūs varat mums palidzēt?
MEŽAGAILIS	Kāpēc ne? Lūdzu! Kā es varu būt noderīgs?
LIDIJA	Mēs varētu kopā ar radioklausītājiem vēlreiz pārrunāt notikumus policijas pārvaldē.
JURIS	Tas būtu ļoti labi, jo klausītājiem dažas lietas nav skaidras.
LIDIJA	Piemēram, mums jautā: kāpēc tika atbrīvots Andrejs Kalējs?
	<i>Atskan telefona zvans, un kļūst dzirdama kādas sievetes balss.</i>
BALSS	Es domāju, ka to vīrieti... nu, kā viņu sauca? Kalējs laikam?...
LIDIJA	Jā, jā, Kalējs!
SIEVIETE	Kalēju atbrīvoja tāpēc, lai dabūtu naudu. Noziedznieki apzaga benzīna tanku. Pēc tam Kalejs to naudu kaut kur noslēpa.
MEŽAGAILIS	Cienītā kundze, jums nav taisnība! Kalējs šoreiz nebija vainīgs.
JURIS	Jā, tas jau vēlāk noskaidrojās.
SIEVIETE	Žēl, ka man nav taisnība.
LIDIJA	Man liekas, jautājumu var uzdot citādi.
JURIS	Nu, lūdzu, jautā, Lida!
LIDIJA	Kāpēc Zaļkalns pieprasīja, lai atbrīvo Andreju Kalēju?
MEŽAGAILIS	Zaļkalns negribēja pieļaut, ka par Kalēja arestu uzzina Inese.
JURIS	Atcerieties, radioklausītāji, Inese ir Andreja Kalēja draudzene, viņa meitene.
LIDIJA	Man liekas, ka Inese ir Kalēja līgava.
MEŽAGAILIS	Jūs te visu laiku runājat: Kalējs, Kalējs... Vai tad es neesmu jūsu viesis?
JURIS	Vai, Jāni, piedod! Vēl visu laiku prātā mūsu pēdējie notikumi.
LIDIJA	Mežagaiļa kungs, kā jūs kļuvāt par detektīvu?
MEŽAGAILIS	Labs jautājums.
JURIS	Nu, Jāni, neizvairies, stāsti, kā bija!
MEŽAGAILIS	Nebija jau nemaz tik romantiski, kā tu varbūt domā.
LIDIJA	Patiešām? Nebija nekādu asu pārdzīvojumu?
JURIS	Vai tad tu nevēlējies kļūt par supermeni?

MEŽAGAILIS	Mazliet varbūt... Taču pamatā bija bēdīgs notikums.
LIDIJA	Kā tā — bēdīgs notikums?
MEŽAGAILIS	Manu acu priekšā huligāni stipri piekāva manu tēvu.
JURIS	Un tu nolēmi kļūt stiprs?
MEŽAGAILIS	Jā, tā es nolēmu. Kļūt stiprs un noķert visus bandītus.
LIDIJA	To var just. Jūs esat ļoti dusmīgs.
MEŽAGAILIS	Noziedzniekus es neieredzu. Tas tiesa.
JURIS	Jāni, vai detektīva darbā ir kas patīkams?
MEŽAGAILIS	Protams. Ir liels prieks un gandarījums atrisināt grūtu lietu.
LIDIJA	Es laikam nevarētu būt detektīve. Šausmīgas slepkavības... līki... Brr!
MEŽAGAILIS	Jā, nav viegli. Slepakavības notiek pat morgā.
JURIS	Kur?... Morgā?!
MEŽAGAILIS	Notiek visādi brīnumi.
LIDIJA	Tie nu ir ļauni brīnumi.
MEŽAGAILIS	Jā, morga saldētavā tika atrasts pazudis vīrietis.
JURIS	Vai viņš tur dzīvs nonāca?
MEŽAGAILIS	Diemžēl. Nelaimīgo atveda iemidzinātu.
LIDIJA	Viņu droši vien iemidzināja ar kādām zālēm?
MEŽAGAILIS	Ar miega zālēm. Vai zināt, ko teica vainīgais?
JURIS	Nu?
MEŽAGAILIS	Vajadzēja kaut kā tikt vaļā no šī cilvēka, jo viņš man traucēja.
LIDIJA	Cik šausmīgi! Kā slepkava tā var runāt par savu upuri, kurš nosala morgā!
MEŽAGAILIS	Vēl slepkava teica, ka esot gribējis tikt vaļā no šī cilvēka humānā veidā.
JURIS	Tas jau ir sadists!... Nu, galīgi nenormāls tips.
LIDIJA	Jāni, es tādas šausmas vairāk negribu dzirdēt.
JURIS	Patiešām, Jāni, pietiek! "Rīgas detektīvā" mēs nerisinām lietas par slepkavibām.
MEŽAGAILIS	Bet vai tas pareizi? Dzīvē diemžēl slepkavības notiek.
LIDIJA	Mežagaila kungs, ko jūs darāt brīvajā laikā, kad neķerat zagļus un slepkavas?
JURIS	Tātad, Jāni, kāds ir tavs vaļasprieks?
MEŽAGAILIS	Zveja. Spinings un līdakas — tas man ir liels vaļas vai brīvā laika prieks. Arī medības man patīk.
LIDIJA	Cik interesanti, Jāni! Jūs ķerat blēžus, un jūs ķerat zīvis...
MEŽAGAILIS	Tā sanāk.
JURIS	Tu esi asu izjūtu cienītājs.

- MEŽAGAILIS Piekritu. Tā varētu teikt.
LIDIJA Starp citu, Jāni, jums ir sulīga valoda.
JURIS Mūsu radioklausītāji, sulīga valoda — tā ir bagāta, interesanta valoda.
- MEŽAGAILIS Paldies par labiem vārdiem! Taču Ilze man reizēm pārmet, ka es esot rupjš, ka es rupji runājot.
LIDIJA Ir jau tā... Jūs, Jāni, reizēm aizdomās turētos uzrunājat ar "tu".
MEŽAGAILIS Ai, dažreiz nervi netur...
JURIS Tā ir arī tāda mūsdienu mode. Lida, paklausies, kā policisti runā ārzemju filmās!
LIDIJA Bet latviešu valodā tā nav pieņemts. Tas nav pieklājīgi.
JURIS Nu, Lida, tu esi pārāk konservatīva!
LIDIJA Ar suligu valodu es domāju nevis ielas žargonu, bet dažādus interesantus izteicienus. Mūsu raidījumā, piemēram, dzirdējām: nemaistīties pa kājām.
JURIS Tas nozīmē — netraucēt. Jānim patīk lietot teicienu: bāzt degunu citu darišanās.
LIDIJA Bāzt degunu, kur nevajag.
MEŽAGAILIS Daudz prātīgāk ir: nebāzt degunu, kur nevajag.
JURIS Bet vai tas ir iespējams detektīvam?
MEŽAGAILIS Es jau neteicu, ka tas ir iespējams.
LIDIJA Cienītie kungi! Sarunas ir jaukas, taču mums laiks beigt raidījumu.
JURIS Nu ko, radioklausītāji! Ja jau reiz Lidija tā saka, tad mums ir jāatvadās.
MEŽAGAILIS Palieciet sveiki!
LIDIJA Tiksimies nākamajā raidījumā!

8. notikums
Sprāgstošā vēstule
jeb
kā sadalīt mīloto vīrieti

Izmeklētāji Ilze Irbīte un Jānis Mežagailis saņem informāciju par sprāgstošu vēstuli. Tā atrodas kādā pilsētas pasta nodaļā. Notikumā ir iejaukti žurnālisti — Lidija un Juris, kā arī divas sievietes. Šo sieviešu sarunā noslēpumainais notikums arī tiek atrisināts. Pie visa vainīga “mīlestība” pret vienu vīrieti.

1. daļa

- Skan raidījuma ievadsignāli. Neviens nesāk raidījumu. Vēlreiz skan ievadsignāli, bet telpa ir tukša un Lidijas un Jura tur nav.*
- BALSS Lidij! Juri! Sāciet raidījumu! Lidij! Juri! Kur jūs esat? Sākas raidījums. Atbildiet, lūdzu!
- Noskan durvju troksnis. Kāds ienāk studijā. Tas ir Mežagailis.*
- BALSS Lidij! Juri!
- MEŽAGAILIS Esmu izmeklētājs Mežagailis. Studijā nav ne Lidijas, ne Jura.
- BALSS Ārprāts! Ko nu lai dara? Sāciet jūs raidījumu!
- MEŽAGAILIS Nē, nē! Es to nevaru — es neesmu raidījuma vadītājs.
- BALSS Mums nav citas izejas. Sāciet!
- Atshan ievadsignāli.*
- MEŽAGAILIS Cienītie... Cienošie... Nē, tā nevar... Cienījamie radioklausītāji! Mēs... es sāku raidījumu cittautiešiem "Rīgas detekīvs".
- Noskan durvju troksnis. Ieskrien Ilze, jo vēlas pastāstīt par notikumu.*
- ILZE Lidij! Juri! Atkal notikums! Jāni, ko tu dari studijā? Kur ir Lidija un Juris?
- MEŽAGAILIS Es arī to gribētu zināt. Atnācu uz studiju — kā tika sarunāts, bet viņu nav. Man viņu vietā jāvada raidījums. Tev?
- ILZE Jā! Es jau sasveicinājos ar radioklausītājiem. Tikai tu mani iztraucēji. Domāju, ka lieliski tieku ar šo darbu galā.
- ILZE Par to nav runas. Es nešaubos par tavām spējām. Bet mūs gaida cits darbs. Pašlaik braucu no pārvaldes. Apšukalna pastā kāds ielicis sprāgstošu vēstuli. Operatīvā grupa jau ir tur.
- MEŽAGAILIS Neko nesaprotu?! Pastā... sprāgstošu vēstuli? Kurā vietā? Pasts ir liels. Lūdzu, izstāsti saprotami!
- ILZE Jāni, "nepiesienies vārdiem". Tu visu saprati!
- MEŽAGAILIS Es sapratu, bet kā ir ar radioklausītājiem?

- ILZE Jāni! Tu esi izmeklētājs, bet raidījuma vadītāji ir Lidija un Juris. Lai viņi skaidro radioklausītājiem...
- MEŽAGAILIS Lidijas un Jura nav, viņi nevar paskaidrot, tāpēc, lūdzu, izstāsti šo notikumu vēlreiz.
- ILZE Apšukalnā pasta kastītē ir ielikta sprāgstoša vēstule.
- MEŽAGAILIS Ko nozīmē — sprāgstoša vēstule?
- ILZE Tas nozīmē, ka vēstulē ir sprāgstviela, droši vien, vēstule var sprāgt.
- MEŽAGAILIS Nesaprotu. Kā to var izdarīt — ielikt vēstulē — mazā aploksnē — sprāgstvielu?
- ILZE Nezinu. Nezinu. Notikuma apstākļi nav zināmi. Ir jābrauc uz turieni — uz pastu.
- MEŽAGAILIS Bet kas notiks ar raidījumu un klausītājiem? Viņus arī nevar atstāt.
- Zvana telefons.*
- ILZE Jā! Ilze Irbīte klausās. Nē, Lidijas un Jura nav.
- Noliek klausuli. Atkal zvana.*
- MEŽAGAILIS Izmeklētājs Mežagailis pie tālruņa. Lidija un Juris pašlaik neatrodas studijā.
- Noliek klausuli. Atkal zvana.*
- ILZE Ilze Irbīte pie telefona. Nē, Lidijas un Jura nav. Juri — tu tas esi? Pēc balss nepazinu. Kur jūs atrodaties? Pastā?
- MEŽAGAILIS Dīvaini, šodien visi notikumi risinās pastā. Saki, lai viņi brauc šurp!
- ILZE Juri, Mežagailis saka, lai jūs braucot uz studiju... Kāpēc nevarat atbraukt? Jūs esat aizturēti? Par ko? Kāpēc?
- MEŽAGAILIS Ilze, lai viņi nemulķojas! Padzina velnu un pietiek.
- ILZE Jāni, viņi nedzen velnu, tas ir, viņi nejoko. Lidija un Juris ir aizturēti pastā — tajā pašā, kurā ir atrasta sprāgstošā vēstule.
- MEŽAGAILIS Neticama sagadišanās! Un par ko viņus aizturēja?
- ILZE Noskaidrosim, kad aizbrauksim.
- MEŽAGAILIS Jā, bet ko darīs radioklausītāji?
- ILZE Dosies ar mums uz pastu, kur šobrīd atrodas raidījuma vadītāji Lidija un Juris.
- MEŽAGAILIS Aizdomās turētie?!
- ILZE Nē, nē — tas noteikti ir kāds pārpratums. Un to, cienījamie radioklausītāji, mēs kopā ar jums noskaidrosim. Tāpēc brauksim uz pastu labi ātri!
- MEŽAGAILIS Tiksimies pastā!

	<i>Noklaudz durvis. Skrien pa kāpnēm. Ārā troksnis. Iedarbina mašīnu un aizbrauc. Pie pasta troksnis, kņada, dažadas balsis. Cilvēki uztraukti klaigā.</i>
CILVĒKI	"Kas notiek? Kāpēc nevienu nelaiž ārā no pasta? Man jāsaņem bērnu pabalsts! Man pensija!" <i>Caur pūli laužas Ilze un Mežagailis.</i>
MEŽAGAILIS	Lūdzu, palaidiet! Kriminālpolicija. Atbrīvojet ceļu! Tūlīt visu noskaidrosim. <i>Viņi nokļuvuši līdz pastam. Satiekas ar vienu no operatīvās grupas.</i>
POLICISTS	Arnis Līdums — policists. Kas jūs esat?
ILZE	Labdien! Es esmu izmeklētāja — Ilze Irbīte.
MEŽAGAILIS	Un es esmu Jānis Mežagailis — arī izmeklētājs.
POLICISTS	Priecājos jūs redzēt. Mūs izsauca uz pastu un lika gaidīt jūs.
MEŽAGAILIS	Kāpēc aizturat cilvēkus?
POLICISTS	Varbūt starp viņiem ir vainīgais?
ILZE	Vispirms izstāstiet, lūdzu, kas ir noticis? Mēs nezinām notikuma apstākļus.
POLICISTS	Īsti nezinu...
ILZE	Iespējams, ka to zina pasta darbinieki. Kur viņi ir?
POLICISTS	Visi aizturētie atrodas šķirošanas telpā, tur ir arī pasta darbinieki.
MEŽAGAILIS	Vai arī uz viņiem krīt aizdomas?
POLICISTS	Mēs to nezinām, bet drošs paliek drošs.
MEŽAGAILIS	Labi, lai tā būtu. Iesim iekšā!
ILZE	Pasauciet, lūdzu, pasta darbiniekus!
PASTA	<i>Atver durvis uz blakus telpu. Dzirdams, ka policists saka: "Drīkst iznākt tikai pasta darbinieki."</i>
DARBINIEKI	Labdien!... Labdien...
ILZE	Labdien! Nāciet droši. Mums ir nepieciešama jūsu palīdzība.
MEŽAGAILIS	Jūs varat izstāstīt, kas te, pastā, notika?
SIEVIETES	Mums piezvanīja...
BALSS	
MEŽAGAILIS	Kas bija pie tāluņa?
SIEVIETES	Es. Tātad — es pacēlu klausuli un kāds...
BALSS	
MEŽAGAILIS	Sieviete vai vīrietis?
SIEVIETES	Sieviete. Viņa man teica, lai neņem ārā vēstules no pastkastītes...
BALSS	

- MEŽAGAILIS No kuras pastkastītes?
 SIEVIETES No tās, kura atrodas pastā.
 BALSS
- MEŽAGAILIS Un tālāk?
 SIEVIETES Vēl sieviete teica, lai noņem pastkastīti un izmet atkritumu tvertnē aiz pasta.
- ILZE Jums norādija precīzu vietu, kur izmest pastkastīti?
 SIEVIETES Jā! Sieviete tā arī teica — atkritumu tvertnē aiz pasta.
 BALSS
- MEŽAGAILIS Vai sieviete nepaskaidroja, kāpēc?
 SIEVIETES Viņa teica, ka pastkastītē ir sprāgstoša vēstule.
 BALSS
- ILZE Man liekas, ka šai sievietei ir vajadzīga pastkastīte, jo tajā ir kāda vēstule.
 MEŽAGAILIS Neaizmirsti — sprāgstoša vēstule.
 ILZE Nedomāju vis. Tas vienkārši ir iemesls, lai dabūtu pastkastīti.
- MEŽAGAILIS Tas ir pārāk vienkārši. Ja šī vēstule tomēr uzsprāgst...?
 ILZE Kur? Atkritumu tvertnē? Neloģiski.
 SIEVIETES Bet pastkastīte vēl ir tepat, pastā.
- ILZE UN JĀNIS
 SIEVIETES
 BALSS
 ILZE UN JĀNIS
 SIEVIETES
 BALSS
 MEŽAGAILIS
 SIEVIETES
 BALSS
 MEŽAGAILIS
 POLICISTS
 MEŽAGAILIS
 ILZE
 MEŽAGAILIS
 ILZE
 MEŽAGAILIS
- Kur?
 Jūsu acu priekšā. Mēs nepaspējām to noņemt un izmest.
 Jūs gribat teikt, ka sprāgstošā vēstule joprojām ir pastkastītē?
 Jā.
 Visi jāevakuē no pasta. Nekavējoties, ļoti ātri!
 Bet starp aizturētajiem varbūt ir noziedznieks?
 Vai jūs dzirdējāt kaut ko no tā, ko stāstīja pasta darbiniece? Ilze, atkārto viņam vēlreiz!
 Uz pastu piezvanīja sieviete un paziņoja par sprāgstošo vēstuli pastkastītē. Pastkastīte bija jāaiznes uz atkritumu tvertni... Diez vai noziedznieks ir starp aizturētajiem cilvēkiem.
 Mēs nezinām, kas šai sievietei padomā un kāpēc viņa zvanīja...
 Jāni, bet kurš piezvanīja uz policijas pārvaldi?
 Kāda tam nozīme?

PASTS

Meklējiet sievieti!

Mums piezvanīja sieviete un teica, lai noņem pastkastīti un izmet atkritumu tvertnē aiz pasta, jo tajā esot sprāgstoša vēstule.

Pastā ienāk
2 sievietes
un abas grib
saņemt
liktenīgo
vēstuli...

Vija,
ko tu te dari?

To pašu
es varu
pajautāt tev,
Baiba?

Nu es visu saprotu!
Nekrietnele tāda! Tev gan
patiktu, ja Modris sanemtu šo
vēstuli. Viņš mīl mani!

Viņš to arī saņems!
Par to es parūpēšos! Modris
uzzinās, ka tu viņu nemīli!

Lūdzu, ejiet prom! Abas!
Daiļet savu Modri kaut kur
citur!

ILZE	Ir gan. Arni, kā jūs uzzinājāt par notikumu pastā?
POLICISTS	Uz pārvaldi piezvanīja kāda sieviete un brīdināja par sprāgstošo vēstuli.
MEŽAGAILIS	Meklējiet sievieti...
ILZE	Sie-vie-tes. Vienu, kura negrib, lai atver pastkastīti, otru...
MEŽAGAILIS	Tā ir noziedznieku grupa. Jāķeras pie šīs lietas nopietni. Es eju pie aizturētajiem. <i>Atver durvis uz blakus telpu.</i>
MEŽAGAILIS	Labdien! Es esmu izmeklētājs Mežagailis. Tā ir mana palīdze Ilze Irbīte.
JURIS	Jāni, Ilze! Beidzot mēs jūs sagaidījām!
LIDIJA	Kāpēc esam aizturēti šeit, šajā telpā? Kas ir noticis?
MEŽAGAILIS	Jums abiem paveicies. Esat tieši pašā notikumu virpulī.
LIDIJA	Jā, esam gan, tikai neko nesaprotram.
JURIS	Mums aizliedz iziet no pasta, neko nepaskaidroja. It kā mēs būtu kādi noziedznieki.
LIDIJA	Ilze, varbūt tu kaut ko paskaidrosi?
ILZE	Lidij, es visu izstāstišu — tikai vēlāk. Tagad visiem jāiet prom no šejienes.
MEŽAGAILIS	Neviens nedrīkst aiziet. Vispirms katrs izstāsta, kas te notika.
ILZE	Jāni, viņi neko nezina. Šie cilvēki vienkārši bija pastā.
MEŽAGAILIS	Loti labi. Lai pastāsta, ko darija pastā.
JURIS	Juri, kāpēc tu atrodies te?
MEŽAGAILIS	Nu vai zini! Es maksāju par telefonu.
LIDIJA	Lidij, un tu? Ko tu dariji pastā?
MEŽAGAILIS	Es pasūtīju avizes. Juris gāja uz pastu, un es arī nolēmu iet kopā ar viņu.
ILZE	Paldies. Un tagad pārējie. Ko katrs no jums darija šeit —pastā?
1. BALSS	Es nosūtīju vēstuli brālim.
2. BALSS	Es saņēmu pensiju, šodien ir mans datums.
3. BALSS	Man pienāca pasta sūtījums. Atnācu pēc tā.
4. BALSS	Es nopirku aploksnes un markas. Mājās vairs nebija.
ILZE	Jāni, pietiks. Šie cilvēki pastā ir nejauši, tas ir pilnīgi skaidrs.
MEŽAGAILIS	Es pats visu saprotu, neesmu jau tāds mulķis. Bet man bija par to jāpārliecinās pašam.
ILZE	Vai tagad šie cilvēki var iet prom?
MEŽAGAILIS	Jā. Tikai pieraksti viņu adreses! Varbūt vajadzēs vēl ko noskaidrot.

	<i>Redz, ka Lidija un Juris iet prom.</i>
JURIS	Lidij! Juri! Uz kurieni jūs?
	Pateiksim Ilzei savas adreses un iesim uz studiju.
MEŽAGAILIS	Cerams, ka atradīsiet mūs, ja vajadzēs. Varbūt esam vainīgie.
LIDIJA	Labi, labi! Tāds ir mūsu darbs.
ILZE	Mēs netraucēsim jūs jūsu nopietnajā darbā, izmeklētāj
MEŽAGAILIS	Mežagaili. Juri, ejam!
	<i>Viņi aiziet.</i>
SIEVIETE	Nelāgi iznāca. Viņi apvainoja.
ILZE	Ienāk kāda sieviete. Viņa ir satraukta un nedroša.
SIEVIETE	Es gribu satikt kādu no pasta darbiniekiem.
MEŽAGAILIS	Jums jāpagaipa. Pašlaik te notiek izmeklēšana.
SIEVIETE	Bet es... es... es nāku pēc vēstules.
ILZE	Kādas vēstules?
SIEVIETE	Vai jūs sūtījāt sprāgstoso vēstuli?
MEŽAGAILIS	Kā jūs zināt?
ILZE	Es zinu daudz ko. Pārējo gribu dzirdēt no jums. Iesim uz blakustelpu!
	Cienījamie radioklausītāji, tas droši vien būs diezgan garš stāsts. Tāpēc mēs sakām: "Uz redzēšanos!"

2. daļa

JURIS	Labdien, cienījamie radioklausītāji!
LIDIJA	Esiet sveicināti!
	<i>Pauze.</i>
JURIS	Lidij, kāpēc tu klusē?
LIDIJA	Tu pats labi zini. Ar Ilzi un Jāni esam sastridējušies. Par izmeklēšanas gaitu neko nezinām. Ko tagad darīsim?
JURIS	Nevaru pateikt.
LIDIJA	Juri, radioklausītāji nav vainīgi mūsu stridā. Mēs nedrīkstam viņiem liegt iespēju uzzināt notikumu turpinājumu.
JURIS	Un ko tu iesaki?
LIDIJA	Lai radioklausītāji dodas uz pastu! Tur joprojām ir Ilze un Jānis.
JURIS	Loti jauki. Bet mēs, cienījamie radioklausītāji, jūs gaidīsim šeit, studijā.

LIDIJA	Un jūs mums pastāstīsiet, kā beidzās šis notikums.
JURIS	Un kas sūtija sprāgstošo vēstuli.
LIDIJA	Tātad norunāts — ar nepacietību gaidīsim jūs. <i>Darbība turpinās pastā.</i>
MEŽAGAILIS	Tātad jūs sauc Baiba Vīksna. Jūs sūtījāt sprāgstošo vēstuli un pēc tam piezvanījāt uz pastu?
BAIBA	Nekādas sprāgstošas vēstules jau nebija.
VĪKSNA	
MEŽAGAILIS	To mēs vēl nezinām. Neesam atvēruši pastkastīti. Kad atvērsim, tad arī uzzināsim.
ILZE	Juri! Šī sieviete ir atnākusi, lai mums pastāstītu taisnību. Varbūt uzklausīsim viņu!
MEŽAGAILIS	Kāpēc nē? Stāstiet, lūdzu, tālāk! Mēs uzmanīgi klaušāmies.
BAIBA	Man nav ko stāstīt.
VĪKSNA	
MEŽAGAILIS	Nav? Tikko jūs teicāt, ka nekādas sprāgstošas vēstules nebija?
BAIBA	Jā, nebija. Vismaz es par to nekā nezinu.
VĪKSNA	
ILZE	Bet jūs pieminējāt sprāgstošo vēstuli.
BAIBA	Nē, jūs kaut ko teicāt par sprāgstošo vēstuli. Un es teicu, ka tādas nebija.
VĪKSNA	
MEŽAGAILIS	Kāpēc tad jūs nācāt uz pastu? Pēc vēstules. Varbūt arī to esat aizmirusi?
BAIBA	Nē, es neesmu aizmirusi. Jā, es atnācu pēc savas vēstules.
VĪKSNA	Sūtīju to kādam cilvēkam, bet vēlāk nolēmu, ka negribu, lai viņš saņem šo vēstuli.
ILZE	Un tāpēc izdomājāt šo notikumu ar sprāgstošo vēstuli — šo pasaciņu.
BAIBA	Es taču jums jau teicu. Es neko nezinu par sprāgstošo vēstuli.
VĪKSNA	
MEŽAGAILIS	Jūs melojat. Jūs...
POLICISTS	Izmeklētāj, ieradusies kāda sieviete...
MEŽAGAILIS	Ilze, izej, lūdzu, un noskaidro, ko viņa grib!
SIEVIETE	Labdien! Vai es varu satikt pastnieku... vai kādu citu darbinieku?
ILZE	Ko jūs vēlaties?
SIEVIETE	Es atnācu pēc vēstules.
ILZE	Pēc kādas vēstules?
SIEVIETE	No rīta nosūtīju vēstuli savam paziņam, bet vēlāk pārdomāju. Negribu, lai viņš to saņemtu.

- ILZE Kāpēc?
- SIEVIETE Kāpēc jums tas jāzina? Atdodiet, lūdzu, vēstuli!
- ILZE To es nevaru izdarīt.
- SIEVIETE Kāpēc nē? Jūs taču varat izņemt vēstuli no pastkastītes un atdot to man.
- ILZE Es jau jums teicu. To es nevaru izdarīt, jo neesmu pasta darbiniece.
- SIEVIETE Kas tad jūs esat?
- ILZE Esmu izmeklētāja Ilze Irbīte. Pašlaik pastā notiek izmeklēšana sakarā ar kādu vēstuli. Tāpēc domāju, ka jums nāksies te uzkarvēties un paskaidrot, kāpēc vēlaties paņemt vēstuli.
- SIEVIETE Es neko nesaprotu. Nezinu, kas te par izmeklēšanu, par kādu vēstuli jūs runājat, es gribu saņemt savu vēstuli. Vai man ir tiesības uz to?
- ILZE Domāju, ka jā, bet vispirms noskaidrosim notikuma apstākļus. Nāciet, lūdzu, uz blakus telpu!
Atver durvis. Troksnis.
- ILZE Jāni, vēl viena sieviete, kura vēlas saņemt savu vēstuli.
Abas sievietes ir pazīstamas, tāpēc ir pārsteigtas, viena otru ieraugot šeit, pastā.
- BAIBA Vija, ko tu te dari?
- VĪKSNA VIJA To pašu es varu pajautāt arī tev, Baiba.
- MEŽAGAILIS Jūs esat pazīstamas? Lieliski!
- ILZE Vienkārši brīnišķīgi! Jūs abas sūtāt vēstules kādam, jūs abas vēlāk pārdomājat, jūs abas nevēlaties, lai šis kāds saņem jūsu vēstules, jūs abas gribat dabūt šis vēstules atpakaļ un jūs abas esat paziņas?!
- BAIBA Vija, tu arī atnāci pēc vēstules?
- VIJA Baiba, ir noticis kāds pārpratums.
- BAIBA Nē, Vija, pagaidi! Ko tu dari pastā?
- MEŽAGAILIS Viņa atnāca pēc vēstules — jūs jau dzirdējāt.
- VIJA Baiba, es tev visu paskaidrošu.
- BAIBA Ko tu man paskaidrosi? Kāpēc tu atnāci pēc manas vēstules? Kāpēc tev tā ir vajadzīga?
- ILZE Pietiks. Tagad klausieties mani loti uzmanīgi. Es jums pastāstišu, kas te notika. Un tad runāsiet jūs — katra pati par sevi.
- Šorīt uz pastu piezvanīja kāda sieviete, pašlaik vēl nezinu, kura no jums, un teica, ka pastkastītē atrodas sprāgstoša vēstule, tāpēc šī pastkastītē jānoņem un jāizmet atkritumu tvertnē aiz pasta.

MEŽAGAILIS	Gandrīz tajā pašā laikā uz policijas pārvaldi piezvanīja kāda cita sieviete, droši vien tā, kura nezvanīja uz pastu, un paziņoja par šo notikumu.
ILZE	Nekādas citas informācijas mūsu rīcībā nav. Tāpēc stāstiet visu pārējo pašas.
BAIBA	Man nav daudz ko stāstīt. Es vēlos saņemt savu vēstuli. Un ko vēlaties jūs, Vija... kāds ir jūsu uzvārds?
ILZE	
VIJA	
ALKSNE	Vija Alksne.
ILZE	Alksnes kundze, arī jūs gribējāt atgūt savu vēstuli?
BAIBA	
VĪKSNA	Tā ir mana vēstule.
VIJA	Mana vēstule... Mana vēstule. Stāsti, stāsti visu! Ak, negribi gan! Zini, kas draud par šādiem pekstiņiem...
BAIBA	Vija! Tu esi mana draudzene. Es tev uzticējos. Kāpēc tu zvanīji uz policiju? Kāpēc tev bija vajadzīga šī vēstule? Ā-ā, es zinu. Nu es visu saprotu. Nekrietnele tāda! Tev gan patiktu, ja Modris saņemtu šo vēstuli.
VĪKSNA	Nerunā muļķības!
VIJA	Nē, tās nav muļķības. Tu... esi viņā ieķērusies, tev viņš arī patīk, vai ne? Un tu būtu ļoti priecīga, ja viņš saņemtu manu briesmīgo vēstuli.
BAIBA	Viņš to arī saņems. Par to es parūpēšos. Modris uzzinās, ka tu viņu nemili.
VĪKSNA	Bet viņš mīl mani. Un tevi nē. Tāpēc jau tu zvanīji uz policiju...
VIJA	Jā, tāpēc es paziņoju par taviem dumjajiem draudiem... Sprāgstoša vēstule... pastkastītē — izmetiet atkritumu tvertnē..., citādi uzsprāgs... Smiekligi. Draudētaja! Tagad pati par visu atbildēsi! Dabūji, ko gribēji!
BAIBA	Bet tu gan nē! Tev neredzēt Modri kā savas ausis! Tu zini, ko viņš par tevi teica, zini. Viņš teica, ka tu esot zostīņa...
VĪKSNA	Pazūdīet abas!
MEŽAGAILIS	Jāni!
ILZE	Lūdzu, ejiet prom! Abas. Daliet savu Modri, vai kā viņu tur sauc, kaut kur citur!
MEŽAGAILIS	<i>Radiostudija. Tajā Lidija un Juris.</i>
LIDIJA	Juri, kā tu domā, vai notikums pastā jau ir atrisināts?
JURIS	Nezinu. Radioklausītāji vēl ir tur — kopā ar Ilzi un Jāni.
LIDIJA	Juri, varbūt piezvani viņiem!
JURIS	Nezvanišu.

LIDIJA	Juri, arī Mežagailim ir taisnība. Viņš tikai veica savu darbu.
JURIS	Bet mēs neesam noziedznieki.
LIDIJA	Protams. Ilze un Jānis tā nemaz nedomā. Bet likums ir vienāds pret visiem.
JURIS	Mēs tomēr esam viņu draugi. Labi, varbūt ne draugī, bet labi paziņas gan.
LIDIJA	Tiesi tāpēc Ilze un Jānis pret mums izturējās tāpat kā pret citiem. Juri, piezvani viņiem!
JURIS	Labi! Es arī pats saprotu, ka nav vērts dusmoties. <i>Juris zvana. Tajā bridī pie durvīm klauvē. Nāk iekšā Ilze un Jānis.</i>
LIDIJA	Jāni, Ilze! Juris zvana jums. Gribējām uzzināt, kā viss beidzās.
JURIS	Kur ir vainigais? Vai notvērat kādu?
ILZE	Es jau sākumā teicu — jāmeklē divas sievietes.
MEŽAGAILIS	Es arī teicu — meklējiet sievieti!
LIDIJA	Jūs abi esat vislabākie izmeklētāji...
JURIS	...pasaulē.
MEŽAGAILIS	Nepārspilē, lūdzu! Juri, Lidij! Neņemiet jaunā! Pastā es mazliet pāršāvu pār stripu — rīkojos pārāk stingri.
JURIS	Viss kārtībā. Tas bija tavs darbs, un mums nevajadzēja par to apvainoties.
ILZE	Priecājos, ka esat salīguši mieru. Jūs, Juri un Lidij, esat mūsu labākie palīgi.
LIDIJA	Varbūt tagad pastāstiet, kā beidzās šī jezga, atvainojiet, — šis notikums pastā?
ILZE	Divas draudzenes...
MEŽAGAILIS	Draudzenes! Vai tu, Ilze, neatceries, kādiem vārdiem viņas viena otru apveltīja?
LIDIJA	Kādiem?
MEŽAGAILIS	Nekrietnele, dumjā zoss...
ILZE	Nē, zostiņa.
MEŽAGAILIS	Kāda starpība! Nolamāja viena otru pamatīgi. Un tu, Ilze, saki, ka viņas ir draudzenes.
ILZE	Labi! Bijušās draudzenes. Abām patīk viens virietis. Viena sūtīja viņam vēstuli, pēc tam pārdomāja un gribēja dabūt vēstuli atpakaļ. Tāpēc arī izdomāja šos pekstiņus, tā teica otra sieviete.
MEŽAGAILIS	Un šī otra sieviete gribēja, lai vēstule tomēr nokļūst līdz Modrim, tā sauc viņu kopējo sapņu virieti, un tāpēc piezvanīja policijai.

LIDIJA Un kur galu galā ir šī vēstule?
Visi sāk smieties.

MEŽAGAILIS Es nezinu.
 ILZE Strīda karstumā abas aizmirsa par vēstuli.
 LIDIJA Ceru tikai, ka otrreiz pastā neatskanēs draudu zvans.
 JURIS Un arī policijai neviens nezvanis.
 MEŽAGAILIS Jā, notikumu vairs, vismaz šodien, nebūs. Tāpēc uz redzēšanos!
 ILZE Visu labu!

3. daļa

MEŽAGAILIS Labrīt, radioklausītāji! Mēs ar Ilzi...
 ILZE Jāni, es pati vēlos runāt.
 MEŽAGAILIS Cienījamie radioklausītāji! Ilze vēlas...
 ILZE Mīlie radioklausītāji, es vēlos pateikt, ka mēs esam policijas pārvaldē...
 MEŽAGAILIS Un gaidām ciemos Lidiju un Juri.
 ILZE Viņi būs pēc neilga laika.
 MEŽAGAILIS Juris teica, ka ieradīsies ap desmitiem. Pašlaik ir bez piecām minūtēm desmit. Tātad drīz viņi būs klāt.
 ILZE Bet līdz tam izklaidē mūsu viesus — radioklausītājus!
 MEŽAGAILIS Nē, es neesmu nekāds ampelmanis! Jokot nemāku, uzjautrināt nemāku, nekā interesanta nemāku...
 ILZE Ko tu visu laiku — nemāku, nemāku... Tu dari kā balodis pasakā — saki: "Protu, protu."
 MEŽAGAILIS Esmu izmeklētājs, nevis...
 ILZE Jā, to es zinu. Un tu varētu tieši tāpēc, ka esi izmeklētājs, radioklausītājiem pastāstīt kādu interesantu notiku-mu.
 MEŽAGAILIS Protams, to es varētu, bet šie detektīvi skan katrā mūsu pārraidē. Radioklausītājiem tie varbūt ir apnikusi.
 ILZE Ko tu? Vai tu nepazīsti cilvēkus? Jo vairāk piedzīvojumu, jo labāk.
 MEŽAGAILIS Ilze, man ir ļoti laba ideja, vismaz man tā liekas.
 ILZE Uzmanīgi klausos.
 MEŽAGAILIS Mēs varētu izstāstīt kādu notikumu par sevi. Kādu piedzīvojumu, kādu atgadījumu no mūsu pašu dzīves.
 ILZE Kā Bokačo savā "Dekameronā".
 MEŽAGAILIS Jā. Nu ne gluži tādus, bet...

- ILZE Stāstu nosaukums varētu būt "Detektīvs kopā ar mani", nē, var arī vienkāršāk — "Mans detektīvs". Ne viens, ne otrs labi neskan, Jāni, kādas ir tavas idejas?
- MEŽAGAILIS Par ko?
- ILZE Par mūsu stāstu nosaukumiem. Vai tu nedzirdi, ko es runāju? Kas ar tevi šodien ir noticis?
- MEŽAGAILIS Es mēģinu atcerēties to "savu detektīvu". Ā, atcerējos gan. Tas bija tik sen. Es tikko iesāku strādāt.
- ILZE Kur tu strādāji?
- MEŽAGAILIS Dzelzceļa pārvaldē.
- ILZE Cik interesanti! Ko tu tur darīji? Es zinu. Viņiem arī ir izmeklēšanas nodaļa. Man tur viens paziņa strādā.
- MEŽAGAILIS Es nestrādāju policijā, es biju biļešu kontrolieris.
- ILZE Tu!?
- Neverādama novaldīties, sāk smieties.*
- MEŽAGAILIS Jā, es strādāju par biļešu kontrolieri. Un kādu reizi, kad kontrolēju biļetes, tas notika vēlu vakarā, pasažieru bija maz, vagonā iekāpa jauna, skaista sieviete...
- ILZE Bez biļetes.
- MEŽAGAILIS Ilze, ja tu neapklusīsi, es vairs neko nestāstišu.
- ILZE Labi, klusēju.
- MEŽAGAILIS Jā, viņai nebija biļetes.
- ILZE Un ko tu darīji?
- MEŽAGAILIS Teicu, lai kāpj ārā, jo bez biļetes braukt nedrīkst.
- ILZE Skaistas sievietes drīkst.
- MEŽAGAILIS Ilze!!!
- ILZE Klusēju. Vairs ne vārda.
- MEŽAGAILIS Es, protams, mēģināju viņu izvadīt no vagona.
- ILZE No ejoša vilciena?
- MEŽAGAILIS Nē, vai tev prāts? Pieturā, kad vilciens apstājās.
- ILZE (*iespurdzas*)
- MEŽAGAILIS Es klusēju.
- ILZE Jāni, neapvainojies! Tev labi iznāk. Man ir interesanti, un tāpēc es arī uzjautrinos. Jāni, beidz dusmoties! Stāsti, lūdzu, tālāk!
- MEŽAGAILIS Īpaši daudz jau nav ko stāstīt. Atceros, ka pieliku roku viņai pie pleca un tad vairs... neko neatceros.
- ILZE Kas notika?
- Noklaudz durvis. Nāk Juris un Lidija.*
- LIDIJA Labrit! Mēs laikam mazliet nokavējām.

JURIS	Tikai mazliet! Lidija, kā vienmēr, nolēma, ka ierasties laikā nav pieklājīgi.
LIDIJA	Vai mēs esam kaut ko nokavējuši?
ILZE	Jānis man un radioklausītājiem stāsta kādu interesantu notikumu no savas dzīves. Izrādās, ka viņš pirms daudziem gadiem strādājis par biļešu kontrolieri. Vienu vakaru Jānis vilcienā kontrolejīs biletēs. Bet vienai sievetei biletēs nebija.
MEŽAGAILIS	Es viņu gribēju izvadīt no vilciena, paņēmu aiz elkoņa.
ILZE	Tu teici — pie pleca.
MEŽAGAILIS	Neatceros. Pēc tam attapos slimnīcā ar smadzeņu satrinājumu.
ILZE	Tev kāds iesita?
MEŽAGAILIS	Nevis kāds, bet kāda. Šī sieviete. Izrādījās, ka viņa nodarbojas ar brīvo cīņu. Aizdomājusies, nedzirdējusi, ka prasu biletī.
ILZE	Laikam viņa domāja, ka gribi “piesieties”.
MEŽAGAILIS	Jā, Maiga domāja, ka gribu vinai uzmākties.
LIDIJA	Tu iesūdzēji šo sievieti tiesā? Kas viņai bija par šo huligānisko rīcību?
	<i>Pauze. Mežagailis neatbild.</i>
JURIS	Var jau arī saprast sievieti...
ILZE	Bet sist tā, ka ir smadzeņu satrinājums.
LIDIJA	Jāni, kāpēc tu neatbildi. Kā beidzās šis notikums?
	<i>Pauze.</i>
MEŽAGAILIS	Ar kāzām.
VISI KORĪ	Ar kāzām?
MEŽAGAILIS	Jā, Maiga ir mana sieva — jau desmit gadus.
ILZE	Tad viņa ir saņēmusi pelnīto sodu.
MEŽAGAILIS	Un nemaz nesūdzas.
ILZE	Negribas ticēt.
LIDIJA	Ilze, pietiks! Radioklausītāji domās, ka jūs abi to vien darāt, kā plešaties savā starpā.
ILZE UN	Nē!
MEŽAGAILIS	
JURIS	Lidij, dzirdi, cik vienbalsīgi!
LIDIJA	Baidos, ka ne uz ilgu laiku.
	<i>Visi smejas.</i>
ILZE	Lidij! Juri! Tagad jūsu kārta pastāstīt savu notikumu!
MEŽAGAILIS	Tu jau arī vēl neko neesi izstāstījusi.
JURIS	Tas būtu ļoti interesanti, bet mums vairs nav laika.
MEŽAGAILIS	Labi! Cienījamie radioklausītāji, mēs no jums atvadāmies.
ILZE	Lidija, Juris un es savus piedzīvojumus stāstīsim citreiz.

JURIS Apsolām, ka piestāstīsim jums pilnas galvas.
LIDIJA Naktīs nevarēsiet gulēt.
MEŽAGAILIS Guliet droši! Jūsu miegu naktīs sargās...
ILZE Izmeklētājs Mežagailis.

Rīgas 4 detektīvs

Lidija, Ilze, Jānis un Juris kopā ar Jums atklās daudzas lietas - noziegumus autobusā, bibliotēkā, slimnīcā, aptiekā. Kopā ar Jums apgūs latviešu valodu.

Lasiet, klausieties un runājiet latviešu valodā!

